Рік II. ч. 85. (24…) […]вер, 24. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Фірер прийняв царя Бориса

ГОЛОВНА КВАТИРЯ ВОЖДА, 22. IV. — В дні 19. квітня канцлер Гітлер прийняв болгарського царя Бориса III., що склав йому візиту. В дні 20. IV. цар Борис III. вернувся до Софії.

—o—

Ґр. Чяно у канц. Гітлєра

ВІДЕНЬ, 23. IV. — В дні 20. квітня **канцлер Гітлер** прийняв у Відні італійського міністра закордонних справ **ґр. Чяна** у присяві німецького міністра закордонних справ **фон Рібентропа**. Після розмов, які ґр. Чяно відбув потім у Відні з мін. фон Рібентропом, відїхав він 22. IV. до Італії.

—o—

Німецький прапор на Олімпі

БЕРЛІН, 23. IV. — Ще дня 16. ц. м. німецький военний прапор завішено на верху **Олімпу**, що сягає майже 3.000 м. Сім гірських стрільців, досвідчених альпіністів, без високогірського виряду, коли ще під гірським масивом ішли бої, після багатогодинного маршу дісталися на гору та серед сніжної бурі завісили там німецький военний прапор.

—o—

Північна грецька армія піддалася

БЕРЛІН, 23. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає в надзвичайному повідомленні:**

Грецька армія в Епірі й Північній Македонії піддалася без ніяких застережень німецьким військам.

Погоня за греками й анґлійцями

БЕРЛІН, 23. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Летунство сильно атакувало з повітря ворожі кораблі на грецьких водах, призначені до перевозу втікаючих із грецького суходолу решток анґлійського експедиційного корпусу. Шість навантажених транспортами кораблів, містоти **31.000 тон**, пішло на дно, при тому багато кораблів тяжко ушкоджено й треба вважати їх за страчені.

В Греції німецькі війська у свому дальшому поході вперед на захід через гори **Піндус**, зайняли місто **Яніну**, головний шлях відвороту відступаючих греків із альбанського фронту. Італійські війська натискають від півночі на численного ворога, що ставить ще завзятий спротив. Німецькі війська, не зважаючи на понищення шляхів, випавши на полудне через **Лярісу** захопили місто **Ляму**. Місто і пристань **Вольос**, на південному сході від Ляріссі, після зломання ворожого спротиву зайняте. На грецькому фронті збито одинадцять анґлійських ловецьких літаків типу Гюрикен у повітряних боях, а пять таких же самих знищено приземною атакою на летовищі Аґріжіон.

В Північній Африці відбито, при важких втратах для ворога випад на **Солюм** та зліквідовано рівночасні ворожі спроби висісти на сушу під **Бардією**, причому захоплено полонених. Нові випади панцирних ворожих відділів із **Тобрука** не вдались. Німецькі та італійські літаки стрімголовною атакою атакували тут з добрими осягами три ворожі великі торговельні кораблі, причому один із них згорів.

Сильні летунські боеві загони, при сприятливій погоді, бомбардували вночі знову военну пристань **Плімавт** розривними та вогнепальними бомбами. В складах, маґазинах і виробнях повстали великі пожежі та помітні були жахливі вибухи. Дальші вдатні повітряні атаки були спрямовані на пристань Ґнейт Ярмавт та летовища південної Анґлії. Склади та сховища понищені. В східній Анґлії легкі та важкі бомбовики заатакували вночі на 21. ц. м. пять летовищ, де поцілами бомб спричинили пожежі та понищення ворожих літаків.

Боеві літаки затопили останньої ночі вибивши з конвою, в Брістольському каналі торговельний корабель містоти **8.000 тонажу**, ушкодили інший корабель важко та знищили при південно-західньому побережжі стежне судно.

При ловецькому випаді проти британського острова та підчас повітряних боїв в районі каналу ворог втратив три ловецькі літаки й один запоровий бальон. На побережжі каналу зістрілено один боевий ворожий літак типу Брістоль-Бленгайм.

Ані вдень, ані вночі не було на терені Німеччини ніяких летунських боїв.

В боях у **південній Сербії** визначився поручник Іно Кестер підчас стежних боевих летів та очайдушних розвідів. Сотник Йопін осягнув 40. повітряну перемогу. Хорунжий мотоцикльового баталіону, Гохберґ, визначився 13. квітня зокрема тим, що серед ворожої пальби врятував від висадження у повітря девять мостів.

—o—

Молодь до літніх таборів!

Табор!... Хто з української молоді не знає цього чарівного слова? В кого на згук цей не забеться живіше серце? Кому не пригадається таемний шепіт ліса й журчання річки, що горить сріблом у соняшному блеску?

Стають перед очима образи спільної праці, спільних радощів і ті вечірні ватри, що в теміні ночей горять, щоб залишитися вже навік у душах...

Таборове життя має свій незаступний нічим посмак; воно немов вливае в молодечі жили нової, живої крови й тому, хто був хоч раз у таборі, тужно буде за цими таборовими днями, за спільним гуртом друзів, за тією працею. І коли прийдуть літні дні, що в них відбуваються табори, — юнака чи юначку тягнутиме непереможна сила туди... Бо табор — це молодече живло, його життя — найкращий вияв духової й фізичної сили молодняка.

Табори — це школа життя для молодої людини, яка може щойно вперше тут зустрінеться віч-у-віч із цим твердим життям. Тут вона навчиться боротися з тим життям і то боротися не одинцем, а гуртом, цілою збірнотою. І саме ці виховні моменти таборового життя є найважнішим чинником, який рішае про його велитенські моральні користі. Спільне чотиро- чи шість-тижневе перебування молоді в таборі, спільні мандрівки, праця, забави й гутірки дають нагоду зжитися сильніше й краще, ніж нераз довгими роками співжиття поза ним. Безпосереднє перебування молоді з природою, пізнавання її, боротьба з природою та культ природи дають молоді змогу набирати гарту й твердости, щирости й безпосередности. І це є незаступні нічим цінності в вихованні молоді, яких не можна ні проминути, ні залишити на боці. Молодь мусить виживатися і то виживатися в правильному, виховному напрямі. Молодечу енерґію і силу треба вміти розділити й примусити виявлятися в твердій праці. Не можна дозволити розлитися їй бурхливою течією на манівцях, бо це злочинне розтрачування сил.

Хто-ж із батьків не хоче бачити своеї дитини здоровою й сильною, розумною й підприемчивою? Кому з батьків журба за їхніх дітей хоч на хвилину дає забути про правдиве їх виховання?

І всі ми не сміємо забути, що спільним національним добром і цінністю є саме молодь і журба за її моральну й фізичну силу — це журба народу, журба тих, які кермують народом. Здорова тілом і духом зорґанізована молодь стає запорукою майбутніх днів нації. І тому журба за силу, здоровя й виховання молодечих кадрів є найглибшою і найважнішою з усіх інших справ.

Та замало тільки журитися; молоддю треба опікуватися, треба її виховувати. Крім родини й батьків велику частину цього відповідального завдання перебирае на себе нарід чи пак установи, окремо для цього завдання покликані.

Одним із найбільш успішних виховних шляхів молодняка є випочинкові **табори**, де молодь, побіч відпочинку після умо-

вої праці (науки), займається фізичною працею та разом виховується в одній послідовній системі.

Може виринути в декого думка, що їхні діти, замість відпочати, мусять ще й працювати... Та таких батьків треба відіслати з цим до їхніх власних дітей. Напевно ніодна дитина, вернувшись із 4- чи 6-тижневого табору, не буде нарікати на свій побут у таборі; навпаки, хвалитиме собі кожний день і кожну хвилину. Помітною буде в неї зміна й то зміна на краще в усіх напрямках: молодь зискує на здоровлі, а в парі з цим і її підхід до життя стає активнішим і раднішим.

Дуже багато говорять у нас про радість життя, культ праці ітд., ітд., як про конечні чинники здорової психіки, — та справжньою кузнею такого світовідчування є таборова система виховання.

І тому справа випочинкових таборів для молоді в літніх місяцях (червень, липень, серпень) мусить стати одною з перших і преважних справ для батьків, які хотять бачити своїх дітей здоровими й сильними, радісними й активними.

В цьому році в літніх місяцях Відділ Опіки над Молоддю і Родиною при УЦК організує, як і попереднього року, декілька випочинкових таборів у різних місцевостях Ген. Губернаторства. Табори призначені для доросту й юнацтва в віці від 9—18 років життя.

Тому батьки повинні вже тепер подбати про відповідне матеріяльне вивінування своїх дітей, яких вишлють до таборів.

Зібрання відповідних грошевих фондів, придбання спортового одягу й таборового виряду мусить стати вже сьогодні для батьків конкретним ділом.

Хай сьогоднішні літні місяці проведе вся наша доростаюча молодь у таборах, підготовляючись до цього під гаслом: Уся молодь у табори! Свем.

Турботи Великої Британії

ПЕРЕД СТВОРЕННЯМ ІМПЕРІЯЛЬНОЇ ВОЄННОЇ РАДИ

НЮ-ЙОРК, 22. IV. — Приготування британського уряду до безпосередньої співпраці з урядами домініїй знайшли свій відгук у звістках, що в останніх днях наспіли до Америки з Лондону. Хоча досі нема в цьому напрямку ніякого офіціяльного кроку, проте в політичних колах англійської столиці вважають за можливе, що в найближчому часі покличуть в Лондоні т. в. імперіяльну воєнну раду, як за світової війни; ця рада складалась би з представників Англії та домінії і була б найвищою установою Британської Імперії. Спершу гадали, що з уваги на критичну ситуацію треба зберегти за британським урядом право приймати негайні та загально зобовязуючі постанови й тому вистане, щоб представники домінії брали участь у засіданнях англійського воєнного кабінету. Австралійський премієр Роберт Мензис, який уже брав участь в кількох останніх засіданнях воєнного кабінету, оголосив кілька днів тому продовження свого надзвичайного перебування в Англії — на необмежений час. Премієр Нової Зеляндії, Петро Фратер, їде вже до Лондону, також само дипльоматичні представництва Канади й Півн. Африки в Лондоні мають — як впевняють англійські кола — бути побільшені.

КАНАДА ТРИМАЄТЬСЯ ОСТОРОНЬ

БЕРЛІН, 23. IV. — Канадійського премієра Макензі-Кінга запитали на пресовій конференції, яка відбулася з нагоди його повороту зі зустрічі з президентом Рузвелтом, м. ін. про покликання всіх домініяльних премієрів до Лондону на імперіяльну нараду. Макензі - Кінг відповів на це коротко, що він у тій нараді участи не візьме, бо залишається в Канаді, де може принести більше користи обєднаним воєнним зусиллям імперії. Цю заяву канадійського премієра пояснюють собі так, що в нинішній стадії загального зросту невдоволення британських домінії Макензі-Кінг не наслідуватиме свого австралійського товариша Мензиса, який від місяців сидить у Лондоні, хоч австралійська прилюдна опінія нічого не знає про якінебудь користи з безконечних нарад свого премієра у Лондоні. В Австралії зростає обурення, що внаслідку постійного перебування її премієра в Лондоні та його найтіснішої залежности від волі Черчіля, австралійський нарід втратив змогу впливати на хід британської політики та постанови воєнного проводу. Канадійський премієр висловився також, що „ті захоплюються думкою такої імперіяльної наради, самі не здаючи собі справи, як має виглядати провід імперії". Ці слова звернені своїм вістрям безпосередньо в особу Черчіля, який особисто скликав був конференцію домініяльних премієрів. Цікаво, що свою заяву Макензі-Кінг склав безпосередньо після нарад із Рузвелтом.

АВСТРАЛІЙЦІ БЮТЬСЯ — АНҐЛІЙЦІ ВТІКАЮТЬ

ШТОКГОЛЬМ, 23. IV. — В усіх дотеперішніх англійських звідомленнях про ситуацію в Греції згадується лише про австралійські та ново-зеляндські війська, які завсіди „геройсько бються", щоби крити загальний відворот британських експедиційного корпусу. Навіть у звітах про давно залишені оборонні лінії, як, напр., щодо Олімпу, була мова лише про австралійців і новозеляндців. Про бої англійських вояків із материка — взагалі досі не було ніде згадки. Цей факт викликав у Новій Зеляндії та Австралії таке огірчення й такі протианглійські настрої, що австралійський віцепрем. Мензис, який сидить в Лондоні, щоб, — як заявив Черчіль у телеграмі до австралійського уряду — „бачити власними очима кінець балканських воєн", мусів у пятницю скласти в імені австралійського уряду заяву про участь австралійських військ у воєнній кампанії. В оцій заяві сказано передусім, що австралійські війська тільки тоді можуть бути втягнені до боїв в Европі й Африці, коли воно раніш узгіднене з австралійським кабінетом.

Таку заяву австралійський віцепремієр мусів скласти з уваги на величезне огірчення австралійського населення, занепокоєного долею своїх вояків у Греції та в Африці. Настрої в Австралії настільки поважні, що т. зв. воєнний кабінет в Австралії несподівано скликаний на вівторок на засідання до Канберра, щоб „перевірити загальну воєнну ситуацію з окремою увагою про участь австралійських військ у заморських боях". Австралійський уряд рішив скликати парлямент для обміркування воєнної ситуації. Ця постанова стоїть теж у звязку з загальним обуренням австралійців з приводу „англійської „засади" гнати до боїв лише чужі війська.

ХТО ВИНУВАТИЙ?

БЕРЛІН, 23. IV. — Після того, як англійці остаточно мусять признати, що не можна врятувати ситуації в Греції та що Дінкірхен над Егейським морем знаходиться у повному ході, — розпочинається в Лондоні спір довкола питання, хто несе вину за цю нову катастрофу? Черчіль завжди вмів скидати на інших вину. Чемберлен і Галіфакс були останніми жертвами його інтриґантської політики. Здається, що тепер Черчіль схоче скинути відповідальність за останні події на Балкані на командуючих генералів із Близького Сходу. Але невідомо ще, наскільки цілo вийде з цієї історії міністр Іден, який в останніх тижнях переніс був поле своєї діяльности цілком на Близький Схід.

Плян Черчіля скинути вину на ґенералів зраджує „Дейлі Телеґраф", який заповідає, що Черчіль складе на найближчому засіданні англійського парляменту заяву, що вясилка британських військ до Греції наступила внаслідку основних нарад з генералами Вейвилом і Дилем. Зокрема престіж Вейвила — особливо після первісних пеанів на його честь — так сильно захитаний, що „Дейлі Експрес" вважає за необхідне боронити його.

Знову Ідена боронить „Нюз Кронікл", звертаючи увагу, що за війну на Балкані несе відповідальність цілий уряд, а не тільки сам Іден, бо цілий кабінет приймав постанови, які довели до ослаблення північно-африканських збройних сил у користь балканського фронту, який теж так швидко заломився. Зате „Дейлі Мейл" атакує гостро саме лише міністра Ідена, як головного винуватця цієї катастрофи.

З цілої дискусії, яка ведеться тепер довкола питання вини, виходить, що Англія від самого початку привязувала до Балкану лише постільки якесь значіння, поскільки Балкан міг якийсь час взяти на себе тягар оборони Близького Сходу. Балканські народи, серби й греки, були тільки засобом англійської політики, таксамо, як і інші европейські народи, що раніш уже зазнали тієї самої долі. З хвилиною ліквідації балканського фронту — серби й греки перестають існувати для англійців існувати.

—o—

СОНЦЕ ВОЛІ НАД ХОРВАТІЄЮ.

„Фелькішер Беобахтер" помістив історичний нарис про столицю Хорватії, Загреб, який закінчив характеристичним уступом, що реасумує здійснення вікових мрій хорватського народу:

„Дивовижне місто. Гарне й брудне. Колись у його грудях жило дві душі: тут — Габсбурґи, там — Караджорджі! Минулося, минулося! Тільки десь там таємно на чужині жевріла іскра, що майоріла самостійністю Хорватії. Ця іскра стала смолоскипом, що просвічує шлях у нове майбутнє. Те, про що не відважилася мріяти ніодна хорватська душа, здійснилося: після тисячі літ вернулася воля, як весняний привіт, як ранішній дарунок безпошлобної ночі. Загреб є саме місцем цієї історичної події".

Справді, як нагло приходить народам довгомріяний світанок волі!

—o—

— **НІМЕЦЬКЕ ЛЕТУНСТВО затопило від 11. до 18. п. м. 25 ворожих кораблів загальної місткости 132.000 тон. В тому часі важко ушкоджено 48 кораблів, так, що треба числитися з їхньою втратою.**

— **ФРАНЦІЯ виступила з Союзу Народів. Адмірал Дарлян як міністр закордонних справ повідомив ген. секретаря женевського Союзу про рішення французького уряду щодо виступлення Франції з Союзу Народів.**

— **ПІВТОРА МІЛІОНА ЖИДІВ із Балкану почало масову втечу на південь. Балканські жиди жили головно в більших містах, як Білгород, Сараєво, Софія, Солунь і Атени.**

Святкування уродин Фірера в головній кватирі

БЕРЛІН. — Фірер святкував у Головній Кватирі свої уродини. Перші склали Фірерові побажання найближчі співпрацівники Головної Кватири зі шефом Головного Командування Німецьких Збройних Сил ґенерал-фельдмарш. Кайтелем на чолі, які явилися вже опівночі. Від часу, коли вибухла війна, Фірер починає кожний свій день військовою нарадою. Таксамо й у день свого імянин Фірер наперед обговорив військові справи. В полудне заступник Фірера Рудольф Гесс склав канц. Гітлерові побажання від німецького народу при допомозі радія. Опісля Фірер прийняв побажання від начальних командантів поодиноких родів зброї та від шефа Головного Командування Німецьких Збройних Сил. Райхсмаршал Ґерінґ передав побажання від німецьких збройних сил і спеціяльно від тих частин, що воюють на Балкані. Дальше вітали Фірера з його уродинами визначні представники партії, держави та війська. Підчас побажань приґравала військова музика. Після того, як Фірер прийняв привіти, перейшов з ґенералами і найближчими співробітниками до своїх щоденних зайнять.

Вся Німеччина святкувала день уродин Фірера як день вдячности, любови, що зобовязують виконувати обовязки супроти народу й батьківщини. Ввесь світ присвятив з тієї нагоди велику увагу визначній індивідуальности Фірера та історичному переломові, який він перевів в історії німецького народу й Европи.

Король і цісар Віктор Емануїл III-ий і Мусоліні переслали Фірерові телеграфічно свої сердечні привітання. Ввесь світ вшанував в особі Фірера найбільшого державного мужа всіх часів.

Преса всіх країв присвятила того дня окремі статті особі і діяльності Фірера. Італійський щоденник „Джорнале д'Італія" зазначила, що особа канцлера Адольфа Гітлера рішає про великий історичний процес, звязаний з реорґанізацією Европи. Інший італійський щоденник „Трібуна" згадав, що могутній геній Фірера працює не тільки для добра власного народу, але також для великої громади народів, для всього цивілізованого світу. Італійський щоденник „Корієре деллія Сера" підкреслив, що день уродин Фірера, який він перевів серед своїх вояків — це хвилина, що має рішальне значіння для Німеччини, Европи й цивілізації.

Багато уваги присвятила уродинам Фірера також данська і чеська преса. Данський щоденник „Федреляндет" зазначив при тій нагоді, що Великонімеччина є сьогодні чільною европейською великодержавою. Інший данський щоденник „Берлінґске Тіденде" висловив переконання, що перемога німецької зброї в Юґославії обєднює ввесь німецький нарід довкола голови своєї держави.

Чеський щоденник „Вечерне Ческе Слово" написав, що канцлер Гітлер зєднинив не тільки всіх німців, але він приступає до зєднинення всієї Европи. Щоденник „Народні Політіка" підкреслив, що Фірер уже багато разів доказав, що він працює для всіх народів великої німецької держави. Тому роковини його уродин шанують чехи, бо мають велике довіря до його особи та непохитну надію у свою кращу будучність.

22. IV. Фірер подякував усім, що надіслали йому побажання з нагоди його уродин. Як минулого, так і цього року, Фірер дістав стільки побажань із Німеччини і зза кордону, що не має змоги подякувати кожному зокрема.

——o——

Портуґалія не відступить своїх островів на Атлянтику

ЛІСАБОН, 23. IV. — Ще продовжується зміцнювання портуґальських військових ґарнізонів на Азорах. Досі відїхало туди 3 тисячі вояків і стільки ж леґіонерів. Одночасно доставляють туди нові скорострілі й протилетунську артилерію. Щоби на випадок припинення звязку з материком забезпечити Азорам прохарчування, вислали туди також хліборобські машини і збіжжя на засів. Побіч того на Азори виїхало більше число санітарного й лікарського персоналу. Незабаром нові відділи портуґальської армії виїдуть на Кап Верде й на Мадейру.

З Лісабону повідомляють, що там знову прибули військові відділи з північної Портуґалії, які відїхали на Азори на кораблі „Мовсіньо". Портуґальські відділи виїзджають на Азори в повному боєвому виряді. Їх завдання — дальше зміцнювати портуґальські ґарнізони на атлянтійських островах, що вже і так давно перевищили число звичайних тамошніх мирних охоронних відділів. Впродовж півтора місяця це вже третій транспорт портуґальського війська на Азори. Це все стоїть у звязку з акцією американської преси, що накликує, щоби Злучені Держави або Анґлія зайняли портуґальські посілості на Атлянтійському океані. Портуґальський уряд поводиться дуже здержливо супроти тієї кампанії американської преси, але не дозволяє сумніватися, щоб він згодився на протизаконне захоплення своїх островів. Портуґальський уряд оминає все, що могло би вводити неспокій у портуґальську прилюдну опінію, але він одночасно заявив Злученим Державам і Анґлії, що ніколи від своїх прав не уступить, навіть перед спробами вимушення.

Втеча юґославянського короля

ЖЕНЕВА, 23. IV. — Французька пресова аґенція Аваса подала, що до Єрусалиму прибув сербський король Петро II. з ґен. Сімовичем, заступником голови уряду, міністром закорд. справ і міністром двору. Королівський літак обстріляли по дорозі до Александрії та вбили одного міністра.

Одночасно один із кореспондентів анґлійської пресової аґенції Ройтера подає, що „король Юґославії Петро" того самого дня, коли виїздив з Юґославії, видав „відозву до народу". В ній заповів, що свою боротьбу вестиме доти, доки не зможе вернутися зі славою до краю. У тій відозві говориться буквально так: „Хоч я примушений з огляду на перевагу ворожих воєнних сил покинути батьківську землю, не маю наміру припинити боротьби. Честь нашого прапору вратована. Згідно з прикладом моїх великих предків, буду високо держати стяг Юґославії до останнього мойого віддиху". Врешті в тій відозві говориться, що король і уряд тому покинули юґославянську землю, щоби ніхто не міг сказати, що „законні представники народу скапітулювали".

Д-р ІВАН РАКОВСЬКИЙ

Нехай живе життя!

Весна надходить, ясна, тепла, чарівна весна! Земля вкривається зеленню й квітами, пташки весело щебечуть по гаях, а люди виходять із душних хат на поля й городи та зі справжнім завзяттям приступають до весняних праць, надіючись на гарні жнива. Оттак щорічку приходить до нас весна й ми так уже зжилися з цим проявом, що ніхто з нас не дивується тому всьому, що з весною кругом нас діється.

А тимчасом в тихих робітнях багатьох дослідників-природників усі прояви весни є предметом пильних наукових розслідів і вони вже, назагал, вияснені — одначе ці вияснення ставлять нас перед новими загадками, на які ми позволимо собі звернути увагу.

Існування весни, як і загалом усіх пір року спричинене, як відомо, двома проявами: круженням землі довкруги сонця й скісним уложенням оси нашої планети до її дороги. Це загально відомі речі — але чому ввесь земля похилена? На жаль, мусимо признатися, що дійсної причини цієї прояви ми ще не знаємо; є тільки здогади-гіпотези. Можливо, що в перших часах повстання нашої планети, на її північній півкулі припадково нагромадилось більше речовин, як на південній, а ця надвижка захитала рівновагу й перехилила земну вісь; а може ці сили, які відірвали землю від сонця, діяли не простовисно, а скісно до оси сонця. Мусимо терпеливо чекати, аж наука вирішить це питання, а тимчасом пригляньмося трохи докладніше проявам природи, звязаним із приходом весни.

Звичайно кажемо, що з весною природа будиться до нового життя. Це зовсім слушно, бо з причини сильного обниження температури це життя в часі зими більш або менш припиняється-завмирає.

Наша природа, як кожна добра господиня, дуже старанно приготовлюється на прихід неприязної зими. Перш за все перед зимою всі ростини витворюють зерна, або відповідні цим творам сімена, чи розродні, які мають більш або менше розвинений зародень даної ростини із значним запасом поживи, а все те вкрите грубою, витривалою покривкою і так забезпечене перед найсильнішими навіть морозами та невигодами. Ростини, які на зиму не загибають, збирають, як можна, найбільше запасів поживи на лиху годину та складають їх у пнях і галузях, в цибулях, в особливих згрубіннях на корінях, т. зв. бульбах, або просто в корінях. Забезпечившись у доста точну скількість поживи, згадані ростини позбуваються листя й більців та перестають сповняти свої звичайні життєві чинності. У такому омертвінні перебувають цілу зиму.

Коли ж прийде весна, вода просякає до згаданих захованих запасів поживи, розпускає її ростинні кільчики в зернах, на бульбах, чи на корінях та листяні пучки в цибульках, чи на галуззях дерев і корчів, починають відживатися, розростаються й розвиваються, і земля вкривається чим раз буйнішою зеленню.Подібні прояви бачимо й у звіриному світі. Багато звірят з приходом зими теж гине, та вони залишають яєчка, або кукли, які виджерують і найбільші морози, інші звірята засипляють на зиму. Комахоїдні й болотні птахи на цей важкий час відлітають до тепліших країв, де мають подостатком поживи, а загалом на зиму звірята вкриваються густою шерстю, яка добре забезпечує їх перед морозом.

Навіть людина пристосовлюється до відмінних обставин зимової пори року. Людське тіло примушене взимі відживлятися головно мучними й мясними стравами та з правила позбавлене свіжої ростинної поживи і теплих соняшних промінів, заводить ощадностеву господарку, обмежуючи чинності своїх приладів, особливо залоз внутрішнього виділювання, до найконечніших справ. З весною все вертається до літнього способу життя.Такий літній і зимовий спосіб життя у звірят і людини чергується один із одним просто механічно, та не дуже то згоджуються із порами року.

(Далі буде)

З голосів преси

Сербські полонені

Через Болгарію переходять під теперішню пору величезні транспорти югославянських і грецьких полонених. Софійський кореспондент „Фелькішер Беобахтер" передає за болгарською пресою враження з зустрічі з цими обідраними й до жаху наляканими транспортами югославянських полонених, серед яких є також багато болгар із Македонії та хорватів.

„Болгари з Македонії та інші „югославяни" чужої національної приналежности виявляються веселими й щасливими, що видісталися з пекла жахливих ударів німецької зброї. Всі вони перебувають іще під величезним враженням могутніх німецьких способів воювання й виявляють обурення проти жорстокого сербського шовінізму, що загнав їх у це нещастя. Багато з них оповідає, як сербські старшини наказували стріляти в македонців і хорватів, що в обличчі німецького наступу кидали зброю. Сотні з них згинули від сербських куль.

Співробітник часопису „Зоря" довідався від одного полоненого, що від куль сербських скорострілів згинуло між ін. 500 болгар із Македонії, які хотіли піддатися німцям. Найбільш заскочені були сербські частини акцією німецьких стрімкопадних літаків та повзів. Більшість сербських вояків не мала поняття про їхній вигляд та чинність.

Часопис „Дневнік" уміщує розмову з іншим сербським полоненим, що розповідав:

— Ми вважали неможливим, щоб німцям вдалося здобути наші позиції. Але те несподіване здійснилося. Коло полудня ми довідалися, що німців уже ніщо не стримає. В 5-тій годині були вони вже при нас. Гармати й літаки счинили пекельний гамір. Опісля побачили ми також танки. Коли вдарили по нас згори з пекельним войком стрімкопади, видавалося, що вони попросту всвердлюються в землю. В один момент опинилися ми серед хаосу бомб, нелюдського крику й гуркотіння літаків. Я хотів тікати, але ми були вже окружені й мусіли скласти зброю.

Інший полонений, коли його питали про спосіб воювання німців, сказав:

— Як можна боротися, коли стаєте до бою з залізом?...

Поранених німецьких вояків зустрічає болгарське населення сердечно. Їхнє відношення робить сильне враження".

Соромний відворот

Програна анґлійців на Балкані викликала величезне поденервування і збентеження і в Америці, і в Анґлії. Зокрема в Анґлії дуже різко критикують політику анґлійського уряду на близькому Сході, що й реферує в передовій статті **„Ноєс Вінер Таґблят"**, спираючись на посередніх інформаціях з Анґлії.

„З табору критиків, що зовсім отверто проклинають помилкові спекуляції Черчіля, цікаво буде навести голос військового співробітника „Сендей Експресу" Джона Ґордона. Постанова вислати експедиційний корпус до Греції називає він першорядною стратегічною помилкою і зовсім не стидається висловлювати надію, „що британська армія як мога скоріш буде забрана з Греції". На його погляд, увесь той плян був заздалегідь засуджений на невдачу з моментом, як виявилося, що не можна буде вчасно створити обєднаного фронту балканських держав. Одночасно інші часописи, що стоять під впливом приватної канцелярії Черчіля, починають між рядками перекидати відповідальність балканської невдачі на нібито погану дипльоматичну підготову всієї акції. Іншими словами маємо спробу перекинути вину на Ідена. Тому, що не вдалося створити обєднаного фронту на Балкані — продовжує Ґордон, — кожний мусів побачити всю недоцільність спроби виступити ще раз проти німецької переваги на европейському континенті. Коли б Анґлія вислала навіть якнайбільшу армію, то в тих несприятливих стратеґічних обставинах годі було щонебудь зробити. Але стріли Черчілевої преси звертаються не тільки проти Ідена, — вони вдаряють також у найвищі військові кола. Таким чином Черчіль намагається відвернути від себе закиди невдоволеного громадянства. При цій нагоді цікаво пригадати, що ще в останніх зимових місяцях лондонські урядові кола раз-у-раз із тріюмфом підкреслювали свої великі осяги у ділянці озброєння армії. Анґлійський уряд хвалився тим, що врешті вдалося йому вирівняти зовсім різницю в озброєнні німецької та анґлійської армій як щодо розмірів, так і щодо боєвої вартости военного матеріялу. Тепер, навпаки, цей уряд за посередництвом преси намагається виправдатися, що ані анґлійська панцирна зброя, ані анґлійська артилерія не дорівнюють іще німецькій зброї і тому нерозумно взагалі протиставитися німецьким арміям на суходолі так довго, доки Анґлія не здобуде належної переваги в озброєнні. Анґлії не лишається покищо нічого більше, як зосередити всі свої сили на морській і повітряній війні. Перш за все треба оборонити Єгипет і Суеський канал, що для британської сили в східній частині Середземного моря є ключовими позиціями, без яких не можна обійтися. Цей свій відворот прикриває уряд Черчіля, як завжди, обіцянками та сподіваннями на якийсь н-ий рік і потішає тепер цим Грецію, як іще недавно потішав Югославію.

„Ми повні якнайкращих надій для Греції — пише „Таймс", — але все ж мусимо приготовитися на найгірше. Не зважаючи на те, що сталося б у майбутньому, Анґлія та імперія не сплямили своєї чести. Можемо бути тільки певні одного, що врешті-решт виграємо війну і що тоді ніодна держава, яка, подібно до Греції, відважилася боротись за свою свободу, не буде цього жалувати". Якщо хтось хоче завдати собі труду й загляне до давніших анґлійських газет, то знайде там ту саму анґлійську відправу полякам, норвежцям, голяндцям і бельгійцям".

Велика промова Ґен. Ґубернатора

КРАКІВ. — У навечеря уродин канц. Адольфа Гітлера, Ґенеральний Ґубернатор мін. д-р Франк виголосив у суботу 19. ц. м. у великій салі „Уранії" святочну промову. На вступі зясував Ґен. Ґубернатор боротьбу німецького народу до 1933 р., відтак зріст його могутности під проводом канц. Гітлера, підкреслюючи, що це не тільки найбільша постать сучасности, але також найбільш ґеніяльний політик і вожд продовж століть. Його імя сьогодні, як ніяке інше досі, відоме цілому світові і для кожного є символом означеної ідеї. Канцлер Гітлер доказує також у теперішній рішальній війні молодих народів з засудженим на смерть світом, що його персоніфікує Анґлія, що є не тільки військовим виконавцем присуду історії, але також уже сьогодні має намір почати будову нового ладу світа.

Далі Ґен. Ґубернатор підкреслив завдання німецької влади в Ґен. Ґубернаторстві та зясував справи, що їх тепер треба розвязати. Передумовини для всесторонньої відбудови вже здійснені. Держана адміністрація удноставнена, скарбовість доведена до ладу, направлено фабрики й мешкальні доми, залізницю, комунікацію й поштові сполуки постійно поліпшують, розбудовують санітарні уладження. Це висліди праці, хоч Німеччина веде війну. Хто ці висліди ствердив наочно та безсторонньо їх оцінив, цей набрав переконання, що край продовж найближчих літ мусить безупину напружено працювати. Польське населення може свобідно зберігати свої форми віри, мову й суспільне життя, та без застережень мусить виконувати розпорядки німецької влади на тому просторі.

Ґен. Ґубернатор висловив подяку українцям, замешкалим у Ґен. Ґубернаторстві, за їхню льояльну й віддану співпрацю.

Великонімеччина є тепер у кінцевій фазі рішальної боротьби проти Анґлії. Німецькі війська викидають саме тепер останніх анґлійців із континенту. Одночасно йдуть переможні бої на інших дальших фронтах в Африці, на Середземному морі, довкола Анґлії й на далеких океанах. Скрізь там, де тільки появиться анґлієць — буде побитий.

Одначе німецький нарід переможе всі перешкоди, бо його веде людина, що не тільки зуміла якнайкраще приготовити німецьку державу, але яка знає, що за нею стоїть цілий суспільний німецький нарід, як за ніяким провідником.

Ґен. Ґубернатор закінчив свою промову словами:

„Боже, дякую, що Ти післав нам Фірера! Благослови його та його зброю!"

—o—

ВІДСТУП ГРЕЦЬКОЇ АРМІЇ

РИМ, 23. IV. — **Головне Командування Італійської Армії подає:**

Італійські відділи продовжують на грецькому фронті переможний похід, перейшли альбанський кордон і увійшли на ворожу територію. Летунство при участи понад 400 ловецьких, бомбових і спадних літаків у безупинних атаках переслідували відступаючі грецькі війська. Обкидано бомбами батави самоходів і таборів, грецькі війська в марші, при чому ворогові завдано дуже поважні втрати. Крім того бомбардовано пристані **Превеса, Арта, Корфу й Таксо**, де спричинено значні шкоди.

Німецькі ескадри заатакували в середній і східній частині **Середземного моря** 20. і 21. ц. м. два ворожі транспорти під охороною, причому затопили корабель-цистерну місткости 8.000 тон, як також один пароплав середньої величини. Ушкоджено кілька інших пароплавів. Італійські бомбовики обкидали бомбами ворожі кораблі перед заливом **Суда на Креті** й інші оборонні обекти. Затоплено один корабель.

В **Північній Африці** артилерійська й стежна діяльність на відтинку **Тобруку**, де підчас окремих випадових спроб ворожих панцирних возів забрано полонених. На схід від **Соллюму** відперто з поважними втратами ворожу батаву, що намагалася підійти до італійських становищ. Ворожі повітряні й морські боєві сили бомбардували **Тріполіс**. Зістрілено один ворожий бомбовик.

У Східній Африці відперто в енергійних протинаступах на відтинку **Десіє** ворожі батави.

—o—

ЧУЖИНЕЦЬКІ ПОСЛИ В ЗАГРЕБІ

ЗАГРЕБ, 23. IV. — Перед німецьким посольством у Загребі відбулася в навечеря уродин канц. Гітлера велика маніфестація вдячного загребського населення для канц. Гітлера й німецьких збройних сил.

Дня 20. IV. прибув до Загребу перший німецький посол у Загребі **Каше**. На летовищі привітали його представник головн хорватської держави д-ра Павеліча, мін. внутр. справ д-р Артуркович і ін. достойники. Населення Загребу вітало сердечно німецького посла.

РИМ, 23. IV. — Італійський уряд іменував послом у Загребі **Павльо Кортезіс**, дотеперішнього радника амбасади в Токіо.

БУДАПЕШТ, 23. IV. — Голова мадярської держави призначив послом у Загребі дотеперішнього ґен. консуля **Ляшльо Бартока.**

—o—

Новики

КАЛЕНДАР

КВІТЕНЬ.

24. Четвер — смч. Антипи.
25. Пятниця — пр. Василія.

— ВЕЛИКОДНІ СВЯТА пройшли в Кракові у піднесеному настрої. У Воскресній Утрені взяло участь кілька тисяч українців м. Кракова. Підчас усіх трьох днів Великодніх Свят обі українські церкви в Кракові були переповнені.

— УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ВАРШАВІ. Український Національний Хор під управою Володимира Божика виступить із концертом у Варшаві в салі консерваторії при вул. Окульник 1, в неділю 27. квітня. Українці м. Варшави й околиці своєю громадною участю у цьому концерті засвідчать свою любов до рідної пісні. 2х

— В УКРАЇНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ у Празі Лев Дубас осягнув ступінь доктора права й суспільних наук.

— ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ СЕМИНАРІЇ в Криниці повідомляє, що наука починається в понеділок 28. квітня 1941 р. 3х

— ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ВІДБОРЦІВ. Для скорого виконання замовлень на книжки й часописи з Ген. Ґубернаторства відкрили ми конта для кожного роду видань зокрема. Тому просимо ВП. Передплатників і Відборців уживати на висилку грошей ЧЕКІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ОКРЕМИХ ДІЛІВ:

„Краківські Вісті"-щоденник ч. конта 3812;
„Краківські Вісті"-тижневик „ 3813;
„Ілюстровані Вісті" „ 3814;
„Дорога" „ 3815;
„Малі Друзі" „ 3816.

Гроші призначені на книжки, образи, картки, вирівнання рахунків за комісову продаж — висилати чеками нашого В-ва ч. 2143. Хто не має наших чеків, може купити чисті бляикети в поштовім уряді, вписати число конта й вислати гроші. Гроші з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо висилати дальше чеками нашого Видавництва, як дотепер: з Німеччини посилати чеками нашого В-ва ПША Берлін 68085; з Протекторату ПША Праґ 78513; зі Словаччини чеками Татра-Банка, Філіялька в Братіславе, Братіслява ч. 5015 на рахунок „Украінске Наклядательство в Кракове". Замовлення зі Словаччини можна висилати також на адресу нашого заступника інж. Д. Ярименка, Банська Стіявніца Франтсахта. — На чеках з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо зазначувати, на що призначені гроші. — УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ в Ярославі деклярували далі (в золотих): Д-р М. Попович 10, Р. Ямінський 5, інж. Макар Каплистий 10, А. Демчина 2, Д. Теребенець 1, О. Перхач 2, П. Ліськевич 5, О. Шабакевич 2, д-р Б. Гречило 10, О. Васюта 10. — Одноразово: зі збірки учнів на прощанні проф. Ісаева Петра 45.35, інж. Макар Каплистий 50, Івашко Евстахій („Пролом") 2, зі збірки на рефераті-літературному вечорі УОТ „Родини" 85, проф. д-р Лев Шемердяк (за бухгальтерійний курс) 20, з реферату д-ра Шухевича „Гумор на судових процесах" 98. — Збірковий реф. КоДУС — Смик Роман.

— ПОВЕРНЕННЯ ЦЕРКВИ В СЕЛІ ПАШЕНКАХ, радимського повіту. 25. березня ц. р. відбулася урядова передача українському населенню церкви в селі Пашенках, волости Яблонь. При передачі були приявні парохіяни з с. Угника й з м. Парчева та приїздні гості. З духовенства були: настоятель дрелівської парохії о. Мирон Сенкевич і угнівський настоятель ієромонах о. Філагрій (Камінський). Церкву передав місцевий війт, заявляючи в приявності всіх представників: »В імені німецької влади передаю Вам ключі церкви в Пашенках«. Крім церкви, передано також до вжитку православних мешкальний парохіяльний дім з усіма господарськими забудованнями.

— НАРАДА ДЯКІВ. 25. III. ц. р. в м. Грубешеві відбулася декальна конференція дяків грубешівського деканату для обговорення різних біжучих питань. На конференції, між іншим, виголошені були такі реферати: 1) о. дек. Г. Метюкого: »Праця дяків у деканаті«, 2) С. В. Любарського: »Дисципліна й карність«, 3) делеґата від УДК в Грубешеві, Самохваленка: »Праця дяків у культурно-освітній ділянці в парохіях«, 4) Дяка с. Підгірець, Михайла Ліборського: »Теоретична й практична організація хору«, 5) Дяка с. Кулакович, Олександра Бабинця: »Праця дяків на культурно-освітній ниві«.

Зі спорту

ЗМАГАННЯ КОПАНОГО МЯЧА В ЯРОСЛАВІ.

Дня 11. квітня ц. р. відбулися в Ярославі змагання копаного мяча за чашу Крайсгавптмана між дружинами переворського »Пролому« та ярославської »Піхоти«. Після цікавої та скорої гри, хоч на болоті, змагання закінчилися незаслуженою програною „Пролому" 0:2 (0:0). Судді добрий.

Посмертна згадка

✝

Д-р Андрій Бурачинський

санітарний шеф УГА, старший штабовий лікар, помер у 78 р. життя в Пятра-Нямц (Румунія).

На днях надійшла коротка вістка, що знову відійшов один із ряду тих, що творили наше недавно минуле. Покійний походив із священичої родини на Гуцульщині, де прийшов на світ у 1863 р. Гімназію покінчив у Станиславові, медицину в Відні. Тут був головою „Січі" й товаришував із Озаркевичем, Курівцем, Кобринським, Ікаловичем, Ярославом Окуневським, що були опісля визначними українськими лікарями. Скінчивши студії, вступив до австрійської армії й служив на Мадярщині, в Боснії, Відні, Львові й Чернівцях, де його застала світова війна. По розвалі Австрії перейняв санітарний провід УГА у Станиславові і з нею пережив усі світлі та трагічні хвилини. Вирятувавшись просто чудом, дістався з важким трудом до Львова, звідтіля до Відня, а від 1924 р. проживав у Румунії. — Спомини про свою працю в У. Г. А. друкував свого часу в „Канадійському Фармері". — Вічна Йому Память!

Останні дні Греції

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО ГОЛОВИ ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ. — ТРУДНОЩІ ЗІ СТВОРЕННЯМ НОВОГО КАБІНЕТУ. — ВТЕЧА АНГЛІЙЦІВ І ОГІРЧЕННЯ ГРЕЦЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

БЕРЛІН, 23. IV. Дня 18. IV. ввечері несподівано помер голова грецького уряду проф. Олександер Кориціс. Про його смерть довідалися щойно в год. 21-ій, коли відділ ґвардії покидав палату ради міністрів, що є напроти королівського замку. В Атенах всі говорять, що Кориціса вбили. Перед своєю смертю Кориціс прийняв британського головного команданта в Греції Метленда Уілзона та британського посла в Атенах Палерета. Після того, як вони відійшли, Кориціс був дуже блідий і робив враження зовсім зломаної людини. Кажуть також, що оба згадані англійські достойники намовляли Кориціса, щоби ще тієї самої ночі грецький уряд та королівська родина виїхали до Єгипту. Вони теж намагалися переконати Кориціса, щоби грецька армія злучилася з англійським експедиційним корпусом, що дістав з Лондону наказ покинути Грецію. Кориціс відкинув англійські предложення. Недовго після того один із секретарів найшов Кориціса мертвого при його бюрку. Покищо не знати, чи Кориціс згинув від револьверової кулі, чи від отруї, але на всякий випадок можливість самовбивства виключена, бо покійний був дуже релігійною людиною. Смерть Кориціса викликала в Атенах велике враження і пригноблення, бо всі ще добре памятають загадочну смерть попереднього голови грецького уряду Метаксаса, який згинув також з рук англійських убивників. Англійський міністр закордонних справ Іден висловив з приводу смерти Кориціса співчуття англійского уряду, що в тих обставинах виглядало на справжній глум. Без огляду на те, що Іден своїми висловами співчуття хотів прочистити атмосферу в Атенах, там всі щораз більше переконані про те, що Кориціса вбили англійці.

Первісно доручили створити новий уряд Константинові Кодзіясові, опісля король Юрій хотів сам узяти провід уряду, але вкінці призначив його головою Цудероса, який є одночасно міністром закордонних, фінансових і господарських справ. Призначення Цудероса привітали дуже прихильно в Англії, бо він виховувався в Англії і крім того колись брав участь у мировій конференції у Версаю та в женевському Союзі Народів.

Одночасно англійці втікають із Греції, що викликує страшенне огірчення серед грецького населення. У неділю дійшло до великої протианглійської демонстрації в порті Пірепсі. Коли до порту надійшли англійські військові частини, щоб завантажитися на кораблі, величезні юрби грецького населення почали висвистувати своїх британських союзників. При тому юрба поводилася так грізно, що поліція мусіла силою розганяти демонстрантів.

Але англійцям не везе також і з утечею, бо між островами Евбеєю та Кретою німецькі літаки затопили 21. ц. м. 5 кораблів, навантажених англійськими вояками. Два інші ворожі кораблі, які намагалися втекти в напрямі Крети, німецькі летуни так поважно ушкодили, що вони спинилися на морі та перехилися на бік. Крім того цього самого дня німецькі літаки ушкодили ще 2 ворожі транспортові кораблі.

КОМУНІКАТ
Українського Консуму в Кракові.

В тижні від 23. до 27. квітня 1941 визначено продажу таких продуктів:

Хліб і мясо: в дотеперішній кількості й ціні.

Масло: На додаткові карти II, відтинок 31 по 125 ґр. на особу в максимальній ціні.

Святочну горілку та інші тогомісячні приділи будемо ще продавати аж до відклику цього на таблиці центральної крамниці.

Управа.

— ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ „УКРАЇНСЬКИЙ КОНСУМ", кооп. з відп. уділами в Кракові, відбудуться в неділю 27. квітня 1941 в год. 3. по пол. (15-ій) у салі УДК в Кракові при вул. Льоретанській 18, із таким порядком нарад: 1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколу з основуючих Заг. Зборів. 3. Звідомлення з ревізії, переведеної Союзом Рільничих і Зарібково-Господарських Кооператив у Кракові. 4. Звідомлення Дирекції з діяльности за 1940 р. 5. Затвердження білянсу за 1940 р. та уділення абсолюторії Надзірній Раді й Управі за 1940 р. 6. Розділ білянсової надвишки. 7. Затвердження прелімінаря бюджету на 1941 р. 8. Зміна § 14. статуту Кооперативи. 9. Вибір 2-х членів Надзірної Ради. 10. Внески й запити. Білянс Кооперативи виложений до перегляду членів у домівці Кооперативи при вул. Ґродській ч. 32, І. пов., м. 20, в урядових годинах від 9—12 і 15—18. Вступ на Загальні Збори мають лише члени й тому просимо для влекшення контролі принести зі собою харчеві картки з числом уділу та особисті виказки. За Надзірну Раду кооп. „Український Консум" у Кракові: Іван Кузів, голова, — Михайло Хомяк, секретар. 2-3

ЧЕРЧІЛЬ ПОГРОЖУЄ БОМБАРДУВАННЯМ РИМУ.

АМСТЕРДАМ, 23. IV. — В урядовій публікації Черчіль погрожує „систематичним бомбардуванням" Риму. Він навязує до безпідставної вістки, немов то „одна італійська летунська ескадра була готова обкидати здобутими англійськими бомбами Ватиканське місто вразі налету англійських літаків на Рим". Таким чином Черчіль хоче приписати італійцям вину за збомбардування Риму.

—o—

— ДРУГИЙ налет на Лондон перевело німецьке летунство вночі на 18. ц .м. Сотки літаків кидали цілу ніч велитенські кількості розривних і запальних бомб. Видно було велитенські пожежі .

— В ПІВНІЧНІЙ ЮГОСЛАВІЇ взяли в полон 1.500 старшин і 244.000 вояків.

— АНГЛІЯ поширила бльокаду на простір б. югославянської держави. Коли серби перестали бути для Англії „гарматним мясом" у порозумінні з Рузвелтом Черчіль проголосив бльокаду свого б. союзника.

З українського життя

БУКОВИНЦІ ПРИ РОБОТІ.

З листа, що його дістала я від пані Е. Майданської з буковинського переселенчого табору в Німеччині (Шургаст, бец. Оппельн), подаю цікавіші вимки:

„Під Новий Рік уладили ми „Маланку". Зараз по Новому Році зорганізовано в нас вишивальню. Вона міститься в просторій кімнаті, прибраній коверцями й вишивками. Хлопці малюють взірці, а молодиці вишивають. Вишили вже багато гарних блюзок і інших робіт для німецьких пань. Взірці відмальовують і укладають із них альбом.

Вишивальню веде учителька п. Ілюк. Недавно вишивальня уладила гарну виставу своїх праць із відповідними поясненнями в місті Оппельн на зібранні німецьких пань. Вистава перейшла з дуже добрим успіхом.

Уладжено теж у нас курси плекання немовлят (в українській і німецькій мовах). Замовлено 30 примірників книжечки д-ра В. Ганьківського „Мати й немовлятко". Жінки вже скоро розідуться, хай же мають добру пораду в тяжкій годині.

16. березня уладжено дуже вдалий концерт. Хор виконав гарно три пісні: „На вулиці скрипка грає", „Ой, пряду, пряду" і „Ой, горе тій чайці, небозі". 10 хлопців грало на гармонійках українські марші: січовий та соколів.

Дуже подобався усім дует „Чоловіче, бійся Бога", що його відспівала п. Лазарко й п. Тарнавецький. Крім того, п. Лазарко відспівала ще кілька пісень у супроводі гітари. Хором і музикою управляв проф. Майданський".

Як бачимо, буковинці, хоч перейшли таке глибоке потрясення, як покинення рідної землі й усього, що їх з нею лучило, не падають на дусі, не деморалізуються в гірких зідханнях, а працею на громадському полі лікують свої душевні рани. Так є в Шургасті, а як в інших таборах? Варто почути.

Подала **О. Кисілевська.**

ПЕРШИЙ ВИСТУП УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ УЧИТ. СЕМИНАРІЇ В КРИНИЦІ.

Святочний концерт у роковини Т. Шевченка.

Дня 30. III. Криниця-живець була свідком першого прилюдного виступу молоді української державної учительської семинарії на святочному концерті в память 80-тих роковин смерти Шевченка. Концерт відбувся у просторій салі живецького кіна, що була виповнена по береги місцевими й позамісцевими громадянами та шкільною молоддю. В головній льожі засіли представники влади. Концерт почався в год. 12-ій вполудне.

У глибині гарно прибраної сцени під національним прапором виднів великий портрет нашого Генія. На сцені святочно вбрана в шкільні ґранатові мундурки жіноча, а далі хлопяча молодь. З-поміж молоді виступив управитель семинарії проф. Ом. Цісик і в своєму слові просив присутніх не бути строгим суддею для молоді, що зійшлася тут з усіх усюдів, бо є тут і діти Лемківщини, Посяння, Холмщини, Підляшшя, як також із подільських степів, Покуття та Закарпаття, щоб сьогодні вперше на землях Лемківщини зложити поклін від середнешкільної молоді безсмертному Велитневі. Німецьким гостям пояснює німецькою мовою велич і силу Шевченкового культу.

Відтак мішаний хор школи, під вправною рукою свого проф. Романа Левицького, в супроводі фортепяну відспівав безсмертний „Заповіт" Стеценка. При фортепяні п. Ігор Чайковський. Потім уч. II. року Михайло Махонець (із Закарпаття) виголосив добре передуманий реферат на тему: „Шевченко — передвісник національного відродження". Добре показав себе жіночий хор у пісні Шевченко-Воробкевич: „Тече вода", за яку публика нагородила його рясними оплесками. Вкінці учениця I. року Ліда Бай (із Холмщини) віддеклямувала з повним зрозумінням „Іржавець".

У другій частині молодь виконала дуже вдатно фраґмент із драми Шевченка „Назар Стодола" — „Вечерниці" П. Ніщинського. Трицецька, уч. II. р., у ролі хазяйки і Мінко, уч. II. р., у ролі Стехи виказали високі аматорські здібності. Добрий був теж Бенюк з педаґ. курсу в ролі Кирика. Добре вивязалися з своїх роль Гнат (Дмитерко) і Назар (Сливинський). Оба з педагогічного курсу. Хор, що наче маком вкрив сцену, не лише манив своїми чудовими народніми одягами, але й своїми мякими та добре зіспіваними голосами й свобідною грою на сцені. Коли зважити, що це був перший виступ школи, яка щойно кілька місяців тому почала науку, то цей перший публичний виступ треба вважати за дуже вдалий, а на терені Криниці за останній час найкращий. Свято закінчилося відспіванням національного гимну й „Не пора...".

КООПЕРАТИВНИЙ КУРС У КРИНИЦІ.

Заходом Союзу Українських Кооператив у Криниці зорганізовано 2-тижневий кооперативний курс, призначений перш усього для книговодів низових кооператив криницького району. Курс відбувся від 31. березня до 12. квітня ц. р.

З ЖИТТЯ ТЕРСТЯНИ К. ДУКЛІ.

Дуклянщина — це терен, де чужий елемент найглибше вжерся в нашу етноґрафічну територію й є тою шийкою, що лучить Сяніччину з Горличчиною й дальше на захід положеними українськими землями, шийкою, що виносить заледви кільканадцять кільометрів від словацької границі до перших лемківських осель по цім боці Карпат. На сторожі, що відкриває ворота вглиб лемківського Бескиду, де скрились і збереглися останки наших селищ, як Тилява, Барвінок, Смеречне й ін., лежить бідне лемківське село Терстяна. Ще не так давно, як Терстяна була одною із тих чисельних арен, де всякі „патріоти", свої й чужі, виводили безкарно — а зі шкодою для населення — свої герці, жируючи на темноті та здезорієнтуванні місцевих лемків. Возили й показували нещасних лемків по Варшаві й Кракові, заповнювали ними програми різних „сьвйонт ґур", „звйонзкув шляхти, ґосподинь, ґуралі" й ще чого там не видумували на згубу лемка. Збирали живо, що виросло буйним будяччам на полі, спрaвленім кацапством. А село не має ані своєї читальні „Просвіти", ані навіть „общества", а населення затратило навіть питому лемківську ношу.

Та круто повернуло русло життя лемків у Терстяні з упадком Польщі завдяки ідейній суспільній праці місцевого учительства. Закипіла праця в основанім УОТ, а школа стала дійсно кузнею нових, свідомих свого походження й національної приналежности одиниць. Впливи тієї праці сягають далеко поза шкільні мури. В березні відіграв аматорський гурток при УОТ „Учителя" Ів. Франка, а шкільна молодь відсвяткувала Шевченківські роковини концертом. Не хотілося вірити, що це в Терстяні в шкільній салі пишається тризуб на стіні, що це зі сцени глядить з рушниками прибраного портрету Тарас, а вкінці, що з тієї ж сцени лунають віщі слова нашого Генія та патріотична пісня. Вдаряла дбайливість у виконанні програми й за це належиться особливе призвання молоденьким виконавцям і ще більше для праці вчительки п. Білої і дир. М. Ґайди.

КОНЦЕРТ БІЛОРУСЬКОГО СПІВАКА У ВАРШАВІ

Концерт співака побратимчого народу, білоруса Міхала Забейди-Суміцкого відбувся 30. березня в салі варшавської Консерваторії. Старанно приготований та виконаний концерт складався з творів білоруських, італійських, німецьких і російських композиторів, виконаних співаком-ліричним тенором,— який добре й легко володіє голосовим матеріялом. Всі твори були виконані мовою ориґіналу. З українських пісень співак відспівав З. Лиська — »Колисанку« й »Не стій вербо над водою«. У перерві поміж першою й третьою частиною, які виконував співак, в другій частині співав мішаний хор білоруського комітету у Варшаві під дир. м-ра М. Ждановіча. Початкуючий хор гарню вивязався з усіх своїх точок та на закінчення дістав рясні оплески за народню білоруську пісню »Юрка«.

Концерт, який зібрав повну салю добірної публики зпоміж білоруської, української і чужинної кольонії Варшави, був на високому европейському рівні. Співак п. М. Забейда-Суміцкий, наш давній приятель, який уже нераз виступав на українських концертах у Празі, звідки й приїхав, виказав себе, як інтеліґентний співак з доброю школою. **Л. Л.**

ХОЛМЩИНА.

Гарним завершенням піврічної праці Українського Освітнього Т-ва в Стречині Старім, пов. Холм, було дбайливо підготоване свято Тарасові Шевченкові 9. III. ц. р. Висліди освітнього руху село завдячує вчителеві Володимирові Ґерусові, що всеціло віддався праці в школі й поза нею. Згорнувши все село Стречин Ст. й кол. Адамів у члени УОТ, зорганізував він курс українознавства, драматичний гурток і хор. Драматичний гурток із [...] ким моральним успіхом поставив на сцені в [...] й доокoличних українських селах песу »На [...] гулі« й »Безталанну«. Відсвятковано всі нац. свята. Найбільшим досягненням була академія в [...] Тараса Шевченка 9. III. Свято у гарно прибраній шкільній салі почалося Панахидою по Т. Шевченкові, яку відправив о. Іван Велівченко з відповідною проповіддю. Вечором відбулася святочна академія, що її виконала шкільна й старша молодь. Програму започаткував мішаний хор »Заповіт«. З черги О. Салюк зі зрозумінням віддеклямував вірш »В роковини Т. Шевченка«, відспівано »Думи мої«, була деклямація »Тарасова ніч«. Потім діти співали »Садок вишневий« і деклямували. Закінчили свою точку піснею »Поклін Тобі, Тарасе!«. Бездоганно поставлено песу »Садок вишневий«. Гарно вивязався з ролі Тараса — Олексій Крот, уч. IV. кл. й з ролі Катрусі — Осипа Ягелюк. Інсценізовано також вірш »Розрита могила«. На тлі хору, що співав першу частину, виступила в ролі України [...] Кочура. Поему »Гамалія« частинно співану й деклямовану попередили вірші »Чигирин« і »Псалом«. Вірш »Мені однаково« деклямував Павло Салюк. Нараз немов із задуми виривається могутні акорди пісні »Засяло сонце золоте« — після чого слідує вірш Кабарівського »Поклін Тобі, Тарасе!«, що його з чуттям деклямує Ол. Павлющук. Кінцевою точкою була песа в 2-ох актах »Вінок на могилу Т. Шевченка«, що її відограли діти. Свято закінчено національним гимном.

—o—

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва за Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [...]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79